

Policyförklaring för Svealands Kustvattenvårdsförbund

Förbundet har som syfte att till sina medlemmar, till en rimlig kostnad, tillhandahålla ett regionalt system för övervakning av Svealands kustvatten.

Förbundet ska så långt som möjligt tillhandahålla underlag till aktörer som arbetar med åtgärder som kan påverka kustvattnets kvalitet och med information påverka olika aktörer i en positiv riktning. Nuvarande inriktning för förbundet har varit att samordna den frivilliga miljöövervakningen men inte företagens recipientkontroll

1. Samordna pågående miljöövervakning

Den kontinuerligt pågående nationella och regionala miljöövervakningen följer idag Naturvårdsverkets Handbok för miljöövervakning. Även kommuner och andra parter bedriver undersökningar i kustvattnen i form av enskilda projekt. En ökad samordning av metoder, geografisk spridning och rapportering av miljöövervakningen kommer att öka möjligheterna att utnyttja samtliga data för att få en mer heltäckande bild av förhållandena i våra kustvatten. Det är viktigt att metoder och tidpunkt för provtagning, parameterval och kvalitetssäkring blir standardiserade.

2. Samordna och utöka miljöövervakningen

Den lagstadgade recipientkontrollen som företag, både offentliga och privata, är ålagda av kommuner eller länsstyrelser att utföra sker i närområdet av utsläppspunkterna. Kontrollprogrammen är inte specifikt samordnade sinsemellan. Det nationella programmet för vattenövervakning är glest och anpassat för att få en översiktlig nationell bild av tillståndet utefter Sveriges kust. De tre delarna

1. den nationella och regionala miljöövervakningen
2. den lagstadgade recipientkontrollen
3. den frivilliga miljöövervakningen

bör samordnas. Informationen från de olika delarna bör integreras i ett gemensamt informationssystem och även överlämnas till de nationella datavärdarna.

3. Miljöövervaknings- och informationssystem

En viktig del i ett kustvattenvårdsförbunds uppgifter är att kunna identifiera källorna, kvantifiera emissionerna från dem och därmed kunna bedöma deras betydelse för påverkan av kustvattnet. En mätdatabas och en emissionsdatabas (utsläpps-databas) har byggts upp och bör om möjligt integreras med andra databaser med liknande uppgifter. Databaserna, båda väsentliga inom miljöövervakningen, kombinerat med ett verktyg för modellering och simulering

analogt med vad som finns i Stockholms och Uppsala Läns Luftvårdsförbund kommer med tiden att vara ryggraden i Svealands Kustvattenvårdsförbund. Modellverktygets funktion är att göra analyser över flöden av näringsämnen och miljögifter i recipienten. Verktöget är nödvändigt för att kunna förutse vad som händer vid en exploatering av ett vattenområde samt för att se vilka effekter en åtgärd eller åtgärds paket får på vattenkvalitén.

4. **Samordning med andra miljöövervakningsförbund**

I Svealand finns ett antal miljöövervakningsförbund både för luft och vatten. Ett samarbete med dessa förbund ska inledas för att få en helhetssyn om miljö tillståndet i kustzonen.

5. **Internationella kontakter**

Samarbetet med liknande organisationer runt Östersjön ska initieras för ett utökad kunskapsutbyte samt att försöka få en samsyn avseende övervakning, dattainsamling och åtgärds paket för vår del av Östersjön.

Förbundets uppgift

1. Förbundet ska till sina medlemmar tillhandahålla ett system för övervakning av Svealands kustvatten och ett system för bearbetning och spridning av information
2. Förbundet skall verka för att den nationella och regionala miljöövervakningen med medel från NV, den lagstadgade recipientkontrollen och den frivilliga miljöövervakningen samordnas och att resultaten lagras och analyseras i ett miljöövervakningssystem.
3. Systemet skall innehålla en emissions- och en mätdatabas som om möjligt skall kunna integreras med andra liknande lokala, regionala och nationella databaser.
4. Databaserna tillsammans med modellverktyg kommer att vara centrala för att analysera flöden av näringsämnen och miljögifter i kustområdet samt deras påverkan på miljön (även på biologin). De kommer även att vara centrala vid bedömningar av effekter av planerade ingrepp och åtgärder, i analogi med Stockholms och Uppsalas Luftvårdsförbund.
5. Förbundet förväntas kunna fylla en viktig roll som organisatör och utförare av undersökningar som det i svensk vattenförvaltning implementerade ramdirektivet för vatten från EG kan komma att kräva, samt utifrån dessa ge underlag till åtgärder.
6. Resultat från förbundets verksamhet kommer sannolikt att kunna användas som en viktig del i uppföljning av de nationella miljömålen.
7. Förbundet strävar till samarbete med såväl andra förbund i Sverige som med liknande organisationer i andra länder runt Östersjön.
8. Förbundet skall verka som samverkansorgan och förmedla information i vattenvårdsfrågor.

9. Förbundet skall bedriva en samordnad miljöövervakning där provtagningsmetodik, tidpunkt för provtagningen, typ av provtagning, provtagningsparametrar samt datalagring, har standardiserats och systematiserats.
10. Förbundet skall stödja lokala provtagningsprogram som kan införas tekniskt, kvalitetsmässigt och datamässigt med övriga program som ingår i förbundets verksamhet.
11. Förbundet skall verka för en samordning mellan den nationella, regionala och lokala miljöövervakningen, den lagstiftade recipientkontrollen och förbundets miljöövervakningsprogram.

Verksamhet

Förbundets huvudsakliga verksamhet blir att

1. Tillhandahålla ett miljöövervakningssystem innehållande mät-, och emissionsdatabaser samt modeller.
 2. Samordna den frivilliga miljöövervakningen och företagens recipientkontroll.
 3. Driva ett regionalt miljöövervaknings- och recipientkontrollprogram
 4. Miljöinformation.
- . Speciella projekt ska genomföras i mån av finansiering. Alla projekt i förbundets regi ska vara så utformade att framtagna data kan passas in i den gemensamma "förbundsdaten" samt även kunna leverera data till de existerande nationella datavärdena.

Beredningsgrupp

Det ska finnas en beredningsgrupp som ska bestå av tjänstemän med beredande och stödjande funktion till styrelsen. Beredningsgruppen ska medverka till att förbundets verksamhet står på vetenskaplig grund.

Ekonomi

Förbundets verksamhet ska i första hand finansieras via avgifter. Kommunerna ska betala en avgift relaterad till invånarantalet. Ideella föreningar ska betala en symbolisk årsavgift på 1000 kronor. Övriga medlemmar betalar en avgift som förhandlas för varje medlem. Kustvattenvårdsförbundets verksamhet och medlemmarnas nytta och betalningsförmåga kommer att styra förbundets budget.

Miljöövervakningsprogram

Svealands Kustvattenvårdsförbund ska driva ett samordnat miljöövervaknings och recipientkontrollprogram för Uppsala, Stockholms och Sörmlands läns kustvatten. Syftet med programmet är att beskriva kustvattnets kemiska och biologiska tillstånd. Programmet ska kunna utgöra underlag för uppföljning av miljömål och för genomförande av miljöförbättrande åtgärder. Det bör även kunna vara en referens för lokalt miljöarbete och utgöra ett underlag för miljöanalyser. Nuvarande program för recipientkontroll är koncentrerade till de platser där det

sker utsläpp i någon form eller där effekter kan förväntas. Det är inte självklart att förorenade utsläpp hamnar precis utanför själva utsläppskällan utan föroreningarna kan transporteras till ställen långt bort från själva föroreningskällan. För att få en helhetsbild av förhållandena i kustvattnen måste ett samordnat miljöövervaknings- och recipientkontrollprogram genomföras.

Det är av vikt att provtagningsparametrar, provtagningsmetodik, analysernas kvalitet, lägsta detektionsgränser, kvalitetsnormer med mera så långt möjligt samordnas i de gemensamma recipientkontroll- och miljöövervakningsprogrammen.

Provtagningsprogram

Provtagning

Provtagningen av ytvatten avseende näringsämnen kommer att göras på ett antal punkter täckande hela provtagningsområdet. Övriga provtagningar kommer att ske i typområden enligt ett rullande schema för att så småningom täcka in hela kustområdet. Resultaten från provtagningarna kommer, där det är möjligt, att bedömas och illustreras enligt Naturvårdsverkets bedömningsgrunder för kust och hav.

Geografisk avgränsning

Förbundets verksamhetsområde omfattar kustvattnen i Uppsala, Stockholms och Södermanlands län och sträcker sig till länsgränsen mot Gävleborgs län i norr och till länsgränsen mot Östergötlands län i söder. Gränsen mot öster sträcker sig till territorialgränsen.

Information

En viktig del av förbundets verksamhet är att ge information till medlemmar och allmänhet om tillståndet i kustvattnet. Förbundet ska ge ut en eller flera rapporter per år av generell natur. Förbundet ska även inrätta en hemsida på internet där rapporter, aktuella aktiviteter, kommande evenemang och data presenteras i grafisk form. Kvalitetssäkrade data i tabellform kan i efterhand erbjudas medlemmar och allmänhet för hemtagning och egen bearbetning.

Seminarier och konferenser ska även ingå i förbundets verksamhet för att ytterligare öka och framförallt sprida kunskap om tillståndet i våra kustvatten till medlemmar och allmänhet.

Internationellt samarbete inom östersjöregionen avseende provtagningar, kvalitetsgrunder och förslag till åtgärder ska vara prioriterad i förbundets verksamhet.

Denna policyförklaring är antagen vid förbundets ordinarie förbundsstämma den 26 april 2006

Roland Dehlin
Ordförande

Christer Hedberg
v. ordförande